

fastsættelsen af elsektorens udledning af CO₂ efter 2003.

Markedsåbning og den danske model

Den internationale scene har i de senere år været kraftigt præget af dels et ønske om større samhandel på energiområdet, og dels et ønske om indførelse af markedsbaserede mekanismer i forbindelse med samhandelen. EU har med vedtagelsen af direktiver for åbning af henholdsvis el- og gasmarkederne i EU været en af de drivende kræfter bag denne udvikling, men f.eks. etableringen af den nordiske elbørs samt den øgede internationale handel med bio-brændsler viser, at der også fra andre sider har været ønsker om øget internationalisering af energiområdet.

Med elreformen har Danmark sikret sig en fortsat levedygtig dansk elproduktionssektor. Samtidig tager reformen højde for, at der skal opretholdes en høj national forsyningssikkerhed. Miljømæssigt er Danmark på forkant med udviklingen i EU gennem indførelse af et særligt marked for el baseret på vedvarende energi og ikke mindst med indførelsen af kvoter for elsektorens CO₂-udledning.

Fælles virkemidler

Den stigende liberalisering af energimarkederne i EU betyder, at der opstår mere grænseoverskridende konkurrence mellem energileverandørerne. Dette giver problemer for nationale støtteordninger for bæredygtig udvikling i forhold til EU-traktatens bestemmelser om konkurrence og statsstøtte. Den stigende konkurrence forventes at føre til lavere energipriser, hvilket betyder yderligere pres på mange bæredygtige teknologier og dermed øget behov for støtte.

Udviklingen af det indre marked for energi øger derfor det i forvejen store behov for fælles virkemidler. Det drejer sig i første række om virkemidler som fælles minimumsafgifter på alle energiformer (energiavgifts-direktivet), direktiv om fremme af el fra vedvarende energi i det indre elmarked, øget anvendelse af energimærkning af husholdningsapparater mv. og instrumenter til fremme af kraftvarme i det indre elmarked.

De kommende år er afgørende for, hvad fælles EU-virkemidler vil kunne bidrage med i forhold til vores internationale forpligtigelser. Regeringen vil fortsat presse på EU-processen for at få de nødvendige fælles virkemidler gennem-

ført og Danmark vil bidrage med vores egne erfaringer med nationale tiltag og analyser af virkninger m.m.

3. REGIONALT ENERGISAMARBEJDE

Danmark har gennem de seneste år støttet et stadig mere omfattende og forpligtende samarbejde mellem landene i Østersøregionen. Baggrunden for samarbejdet er først og fremmest, at de enkelte lande kan se en fordel i at samarbejde for at sikre miljømæssigt og økonomisk bæredygtig udvikling for hele regionen.

Danmark har i år formandskabet for Nordisk Ministerråd og dermed også formandskabet for det nordiske energipolitiske samarbejde. Bæredygtig energiudvikling og en forstærket integration af miljøaspektet i de energipolitiske problemstillinger står højt på dagsordenen. Der vil være særlig fokus på klimapolitiske spørgsmål, en fortsat udvikling af el- og naturgassamarbejdet, øget effektivisering og anvendelse af vedvarende energi både i Norden og i Nordens nærrområder samt en fortsat udvikling af samarbejdet på forskningsområdet.

Fra dansk lægges der bl.a. stor vægt på etablering af Østersøområdet som »testing ground« for Kyoto-mekanismerne før 2008. Formålet hermed er blandt andet at opnå en række nyttige erfaringer med brugen af mekanismerne, som kan bringes videre i internationale sammenhænge i både EU og FN. Arbejdet sigter på, at der kan iværksættes konkrete projekter så hurtigt som muligt efter, at der er opnået international enighed om regelsættet for Kyoto-mekanismerne. Etablering af en »testing ground« vil også understøtte udvikling af elmarkedet og forberedelsen til optagelse i EU for en række af landene og dermed harmonisering af reglerne imellem.

En forudsætning for, at aktørerne på energiområdet skal kunne iværksætte de ønskede initiativer er, at markedsudviklingen indeholder de nødvendige drivkræfter, således at aktørerne har incitamenter til at agere i overensstemmelse med de langsigtede målsætninger. På den måde kan implementeringen af bæredygtig udvikling i stor udstrækning overlades til aktørerne på energimarkedet. Styrkelse af samarbejdet på myndighedsniveau med henblik på at udvikle fælles markedsmekanismer er derfor vigtigt, og regeringen vil arbejde for et øget energisamarbejde mellem såvel de Nordiske lande som hele